

Sygn. akt I C 782/16

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 31 stycznia 2017 roku

Sąd Rejonowy w Kłodzku Wydział I Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący SSR Eliza Skotnicka

Protokolant staż. Magda Biernat

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 31 stycznia 2017 roku w Kłodzku

sprawy z powództwa P. Ż. i T. M.

przeciwko (...) S.A. z siedzibą w S.

o zapłatę i ustalenie

I. zasądza od strony pozwanej (...) S.A. z siedzibą w S. na rzecz powódki P. Ż. kwotę 6.000,00 zł (sześć tysięcy złotych 00/100) wraz z ustawowymi odsetkami liczonymi od dnia 12 marca 2016 roku do dnia zapłaty,

II. zasądza od strony pozwanej (...) S.A. z siedzibą w S. na rzecz powoda T. M. kwotę 2.000,00 zł (dwa tysiące złotych 00/100) wraz z ustawowymi odsetkami liczonymi od dnia 12 marca 2016 roku do dnia zapłaty,

III. dalej idące powództwa oddala,

IV. zasądza od powoda T. M. na rzecz strony pozwanej (...) S.A. z siedzibą w S. kwotę 216,38 zł tytułem zwrotu kosztów procesu,

V. zasądza od strony pozwanej (...) S.A. z siedzibą w S. na rzecz powódki P. Ż. kwotę 3.517,00 zł tytułem zwrotu kosztów procesu,

VI. nakazuje stronie pozwanej (...) S.A. z siedzibą w S. oraz powodowi T. M., aby uiścili na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Kłodzku kwoty po 734,56 zł (każda ze stron) tytułem zwrotu wydatków tymczasowo wyłożonych przez Skarb Państwa.

UZASADNIENIE

Powodowie P. Ż. i T. M. domagali się zasądzenia od strony pozwanej kwot po 6 000 zł tytułem zadośćuczynienia z ustawowymi odsetkami od dnia 4 marca 2016 r. oraz kosztów procesu w postaci uiszczonej opłaty sądowej od pozwu, poniesionych wydatków, kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych oraz opłat skarbowych od pełnomocnictwa w kwotach po 17 zł. Powodowie wnieśli nadto o ustalenie na przyszłość odpowiedzialności pozwanej za skutki wypadku, któremu ulegli w dniu 3 stycznia 2016 r.

W uzasadnieniu pozwu wskazali, że w dniu 3 stycznia 2016 r. doszło do wypadku komunikacyjnego, w wyniku którego doznali obrażeń ciała. Odpowiedzialność za przedmiotowe zdarzenie przyjęła pozwana. Podnieśli, że bezpośrednio po wypadku zostali przewiezieni do Szpitala (...) w P., gdzie udzielono im porady lekarskiej, wykonano badania i zalecono oszczędny tryb życia, noszenie kołnierza ortopedycznego, zażywanie środków przeciwbólowych, podjęcie leczenia w poradniach specjalistycznych oraz intensywną rehabilitację. Powodowie podali, że w toku postępowania

likwidacyjnego pozwana wypłaciła im zadośćuczynienia w wysokości 1 500 zł na rzecz powódki oraz 1 200 zł na rzecz powoda, a nadto przyznała powódce kwotę 150 zł tytułem odszkodowania. W ocenie powodów przyznane kwoty są nieadekwatne do doznanej przez nich krzywdy, jednak pozwana, mimo wezwania, nie wypłaciła im wyższych kwot.

Strona pozwana (...) S.A. z siedzibą w S. w odpowiedzi na pozew, wniosła o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie na swoją rzecz kosztów procesu według norm przepisanych oraz kwotę 17 zł tytułem opłaty skarbowej od pełnomocnictwa.

Pozwana przyznała, że co do zasady ponosi odpowiedzialność za skutki wypadku z dnia 3 stycznia 2016 r., zakwestionowała jednak wysokość dochodzonego pozwem zadośćuczynienia uznając, że przyznane dotychczas kwoty są adekwatne do doznanej przez powodów krzywdy tj. cierpienie fizycznych i psychicznych, ich intensywności, ewentualnej nieodwracalności oraz wieku poszkodowanych.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 3 stycznia 2016 r. doszło do wypadku komunikacyjnego, w wyniku którego powodowie doznali obrażeń ciała. Odpowiedzialność za jego skutki przyjęła strona pozwana.

Okoliczność bezsporna

Bezpośrednio po zdarzeniu powodowie udali się do Wojewódzkiego Szpitala (...) we W.. Powódka w chwili wypadku była w 16. tygodniu ciąży, jednak nie doszło w tym zakresie do żadnych powikłań.

Dowód:

- karta konsultacyjna z 3.01.2016 r. – k. 9

Dzień po wypadku powodowie stawili się w Szpitalu (...) w P. z powodu odczuwanych dolegliwości bólowych. U powódki stwierdzono obrażenia aparatu więzadłowego szyi i zalecono podjęcie leczenia w poradni neurochirurgicznej, brak było natomiast wskazań do hospitalizacji na oddziale ginekologicznym. W dniu 13 stycznia 2016 r. powódka udała się przychodni (...) w S., gdzie stwierdzono u niej skręcenie i naderwania odcinka szyjnego kręgosłupa i skierowano do poradni urazowo – ortopedycznej i neurologicznej. Powódka skorzystała jednorazowo z pomocy lekarza ortopedy i psychologa. W dniach 4 – 12.01.2016 r. i 22.02 – 22.03.2016 r. – powódka przebywała na zwolnieniu lekarskim.

Przeprowadzone u powoda badanie RTG nie wykazało zmian pourazowych. Z powodu odczuwanych dolegliwości odcinka szyjnego kręgosłupa powodowi zalecono noszenie kołnierza ortopedycznego oraz skierowano go do poradni neurologicznej, neurochirurgicznej i ortopedycznej. Powód skorzystał jednorazowo z pomocy lekarza ortopedy i psychologa. W dniach 4 – 22 stycznia 2016 r. powód przebywał na zwolnieniu lekarskim.

Powodowie doznali ostrej reakcji na stres spowodowanej uczestnictwem w zdarzeniu traumatycznym o charakterze nagłym i zagrażającym zdrowiu lub życiu. W czasie, kiedy występują objawy psychologiczne charakterystyczne dla ostrej reakcji na stres, przyczyniają się one do dezorganizacji i utrudnień psychologicznego funkcjonowania powodów, jakich nie doświadczali przed wypadkiem. Powodowie nie wymagali procesu psychoterapii.

Dowód:

- skierowania do poradni specjalistycznych – k. 15 – 16, 46 - 47

- karta konsultacyjna z 4.01.2016 r. – k. 10

- wynik badania USG – k. 11

- wywiady lekarskie z 13.01.2016 r. – k. 17, 48 - 49

- opinie psychologiczne – k. 18 – 20, 50 - 52

- zaświadczenia (...) k. 25, 27, 53

- wywiad lekarski – k. 41

- wynika badania RTG – k. 42

Powódka zaczęła odczuwać dolegliwości bólowe w odcinku szyjnym dzień po zdarzeniu, ze względu na ciążę nie zażywała żadnych leków przeciwbólowych. Do chwili obecnej powódka ma lęki związane z jazdą samochodem, nocą odczuwa drętwienie rąk. Przed wypadkiem powódka prowadziła aktywny tryb życia i nie miała problemów zdrowotnych.

Dowód:

- zeznania powódki – k. 95.

Po wypadku powód odczuwał bóle głowy, odcinka szyjnego kręgosłupa, prawego barku i nadgarstków, miał też trudności ze snem. Mrowienie w nadgarstkach odczuwa do chwili obecnej. Przed wypadkiem powód chodził na siłownię, biegał, grał w piłkę, obecnie nie uprawia już tych sportów, bowiem lekarz zalecił mu zrezygnowanie z dotychczasowych form aktywności na rzecz basenu. Do chwili obecnej powód odczuwa dolegliwości bólowe, które doskwierają mu szczególnie w trakcie pracy – powód jest zawodowym kierowcą.

Dowód:

- zeznania powoda – k. 95 – 96

W wyniku wypadku z dnia 3 stycznia 2016 r. u powódki stwierdzono stan po urazie skrętnym kręgosłupa szyjnego, zespół korzeniowo - szyjny i stan po urazie głowy bez utraty świadomości. Uraz w odcinku szyjnym skutkował 2% długotrwałym uszczerbkiem na zdrowiu (pkt 94a Tabeli oceny procentowej stałego lub długotrwałego uszczerbku na zdrowiu stanowiącej załącznik do Rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 18 grudnia 2002 r. Dz. U. z 2002 r. nr 234 poz. 1974 j. t.). Bezpośrednio po wypadku z powodu nasilonych dolegliwości bólowych kręgosłupa szyjnego i głowy powódka mogła odczuwać znaczne ograniczenia w wykonywaniu codziennych prac, również jeśli chodzi o czynności związane z higieną. Powódka nie wymagała jednak pomocy osób trzecich. Do chwili obecnej u powódki utrzymują się dolegliwości bólowe o typie korzeniowym, zaś skąpe leczenie powódki spowodowane stanem ciąży mogło mieć wpływ na długotrwałość odczuwanych przez nią dolegliwości. Rokowania co do stanu zdrowia powódki są dobre, zaś część dolegliwości uległa znacznej regresji. Nie można wykluczyć wpływu przebytego urazu na wystąpienie przedwczesnych zmian zwyrodnieniowych kręgosłupa, dlatego też powódka winna unikać nadmiernego obciążania statycznego i dynamicznego kręgosłupa oraz wykonywać codzienne ćwiczenia wzmacniające gorset mięśniowy szyjny.

Dowód:

- opinia biegłych sądowych z zakresu neurologii J. W. i ortopedii S. L. – k. 130 - 136

Na skutek wypadku z dnia 3 stycznia 2016 r. powód doznał urazu skrętnego kręgosłupa szyjnego nie skutkującego uszczerbkiem na zdrowiu pod względem neurologicznym – ortopedycznym. Bezpośrednio po wypadku powód mógł odczuwać ograniczenia w wykonywaniu codziennych prac, nie wymagał jednak pomocy osób trzecich. Rokowania co do jego stanu zdrowia są pomyślne, zalecane jest jednak prowadzenie higienicznego trybu życia i codzienne wykonywanie ćwiczeń wzmacniających gorset mięśniowy. W przyszłości istnieje możliwość wystąpienia powikłań przebytego urazu, jednak stosowanie się do powyższych zaleceń pozwoli zminimalizować ryzyko powstania przyspieszonego procesu zwyrodnieniowego.

Dowód:

- opinia biegłych sądowych z zakresu neurologii J. W. i ortopedii S. L. – k. 123 – 129

W toku postępowania likwidacyjnego strona pozwana przyznała powódce kwotę 1500 zł tytułem zadośćuczynienia i 150 zł tytułem odszkodowania, zaś powodowi kwotę 1 200 zł tytułem zadośćuczynienia.

Dowód:

- pisma pozwanej z 3.03.2016 r. – k. 35 - 36, 59 – 60

Sąd zważył, co następuje:

Roszczenie powódki o zapłatę podlegało uwzględnieniu w całości, natomiast roszczenie powoda jedynie co do kwoty 2 000 zł.

W rozpatrywanej sprawie bezspornym między stronami była okoliczność zaistnienia w dniu 3 stycznia 2016 r. wypadku komunikacyjnego, w wyniku którego powodowie doznali obrażeń ciała. Strona pozwana nie kwestionowała również swojej odpowiedzialności za skutki tego zdarzenia, niemniej jednak w jej ocenie wysokość wypłaconego w toku postępowania likwidacyjnego zadośćuczynienia zrekompensowała w całości doznaną powodom krzywdę.

Podstawą rozstrzygnięcia w niniejszej sprawie był przepis art. 444 § 1 k.c., który stanowi, że w razie uszkodzenia ciała lub wywołania rozstroju zdrowia naprawienie szkody obejmuje wszelkie wyniki z tego powodu koszty. Zgodnie zaś z art. 445 § 1 k.c. odwołującym się do wypadków wskazanych w art. 444 k.c., w razie uszkodzenia ciała lub wywołania rozstroju zdrowia sąd może także przyznać poszkodowanemu odpowiednią sumę tytułem zadośćuczynienia pieniężnego za doznaną krzywdę. Pojęcie "sumy odpowiedniej" użyte w art. 445 § 1 k.c. w istocie ma charakter niedookreślony, niemniej jednak w judykaturze wskazane są kryteria, którymi należy się kierować przy ustalaniu wysokości zadośćuczynienia. Zadośćuczynienie ma mieć przede wszystkim charakter kompensacyjny, wobec czego jego wysokość nie może stanowić zapłaty symbolicznej, lecz musi przedstawiać jakąś ekonomicznie odczuwalną wartość. Jednocześnie wysokość ta nie może być nadmierną w stosunku do doznanej krzywdy, ale musi być "odpowiednia" w tym znaczeniu, że powinna być - przy uwzględnieniu krzywdy poszkodowanego - utrzymana w rozsądnych granicach, odpowiadających aktualnym warunkom i przeciętnej stopie życiowej społeczeństwa.

Przy ocenie skutków zdrowotnych przedmiotowego zdarzenia Sąd posiłkował się zeznaniami powodów, zgromadzoną w sprawie dokumentacją medyczną oraz opiniami biegłych sądowych z zakresu neurologii i ortopedii, przy czym istotny był zakres doznanych przez powodów obrażeń, rozmiar bólu, czas trwania leczenia oraz stopień ustalonego długotrwałego uszczerbku na ich zdrowiu.

Zdaniem Sądu, zgromadzona w aktach sprawy dokumentacja medyczna jest autentyczna i nie budząca wątpliwości co do jej treści, opinie biegłych są natomiast rzetelne, wykonane w oparciu o zgromadzoną dokumentację medyczną powodów, po przeprowadzeniu wywiadów chorobowych oraz bezpośrednich badań powodów. O fachowości sporządzonych opinii świadczy nadto okoliczność, że nie były kwestionowane przez żadną ze stron postępowania. Biegli w swoich opiniach wyjaśnili zarówno metodę ustalania stopnia uszczerbku na zdrowiu, jak też czynniki i stwierdzone urazy, które miały wpływ na ocenę stanu zdrowia poszkodowanych oraz rokowań na przyszłość. Co do zeznań powodów, Sąd nie znalazł podstaw do kwestionowania ich prawdziwości, są one bowiem koherentne z treścią pozostałych materiałów dowodowych, niemniej jednak Sąd miał również na względzie, że niektóre dolegliwości oraz ich intensyfikacja uwarunkowane są subiektywnymi przekonaniem powodów.

W wyniku przeprowadzonego postępowania dowodowego Sąd ustalił, że powódka doznała w wypadku z dnia 3 stycznia 2016 r. urazu skrętnego kręgosłupa szyjnego skutkującego 2% długotrwałym uszczerbkiem na zdrowiu.

Należy wskazać, że do chwili obecnej u powódki utrzymują się dolegliwości bólowe, zaś brak odpowiedniego leczenia spowodowanego stanem ciąży mogło mieć wpływ na długotrwałość odczuwanych przez nią dolegliwości. Zdaniem

Sądu, niewątpliwie następstwa przedmiotowego zdarzenia spowodowały u powódki zmianę jej dotychczasowego sposobu życia, wpłynęły negatywnie na stan zdrowia i ogólne samopoczucie. O uciążliwości odczuwanych dolegliwości świadczy nie tylko opinia biegłego sądowego i dokumentacja medyczna powódki, ale również okoliczność, że przebywała na zwolnieniu lekarskim, co niewątpliwie wpłynęło też na jej sytuację finansową.

Mając na uwadze ustalenia biegłych sądowych, Sąd uznał, że roszczenie powódki podlegało w całości uwzględnieniu, Sąd uznał, że łączna kwota 7 500 zł jest zasadna i adekwatna do doznanej przez powódkę krzywdy i zrekompensuje jej odczuwane dolegliwości. Mając na uwadze, że powódka, w toku postępowania likwidacyjnego, otrzymała od strony pozwanej kwotę 1 500 zł, Sąd zasądził dodatkową sumę 6 000 zł.

Odnosząc się do powoda, należy mieć na uwadze, że brak stwierdzonego uszczerbku na zdrowiu nie świadczy o tym, że nie doznał on żadnej krzywdy w wyniku wypadku. Jak wskazali bowiem biegli skutek doznanego urazu skrętnego mózgu on odczuwać ograniczenia w wykonywaniu codziennych czynności, nadto istnieje ryzyko wystąpienia w przyszłości powikłań przebytego urazu odcinka szyjnego. Z tego względu, mimo że powód nie doznał poważnych obrażeń ciała, odczuwał jednak dolegliwości bólowe i okresowy dyskomfort, zasadnym było przyznanie mu dodatkowej, obok już wypłaconej kwoty 1 200 zł, dalszych 2 000 zł tytułem zadośćuczynienia. Zdaniem Sądu zadośćuczynienie w kwocie 3200 zł jest adekwatne do doznanych urazów i cierpień powoda T. M.. Podkreślić przy tym należy, że powodowie skutek zdarzenia doznali także ostrej reakcji na stres spowodowany uczestnictwem w traumatycznym zdarzeniu.

Powództwa o ustalenie odpowiedzialności strony pozwanej za skutki wypadku na przyszłość podlegały oddaleniu, bowiem orzekając o wysokości przyznanego zadośćuczynienia Sąd uwzględnił również dolegliwości, które powodowie mogą odczuwać w przyszłości w sferze fizycznej, a o których wypowiedzieli się biegli sądowi. Krzywda obejmuje również swoim zakresem dolegliwości, które wystąpią z określonych skutków. Mając na uwadze treść przepisu art. 442¹ § 1 i 3 k.c. należy uznać, że w razie ujawnienia się u powódki nowej krzywdy będzie miała możliwość wystąpienia z nowym powództwem opartym na nowych okolicznościach pozostających w związku przyczynowym z wypadkiem z dnia 3 stycznia 2016 r. Zdaniem Sądu, obecny stan prawny potwierdza zatem, że nie występuje ryzyko przedawnienia ewentualnych przyszłych roszczeń powodów. W ocenie Sądu, wyrok ustalający odpowiedzialność na przyszłość strony pozwanej w razie pojawienia się nowej krzywdy nie będzie stanowił istotnego dowodu dla wykazania związku przyczynowego między nową krzywdą a wypadkiem, a sama ewentualność powstania innych skutków zdarzenia nie powoduje istnienia interesu prawnego. Ponadto z opinii biegłych wynika, że rokowania co do stanu zdrowia powodów w przyszłości są pomyślne.

Orzekając o odsetkach, Sąd kierował się dyspozycją zawartą w przepisach art. 481 § 1 k.c., art. 455 k.c. oraz art. 14§1 ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (Dz. U. z 2013 r. poz. 392 j.t. ze zm.). Powodowie domagali się zasądzenia roszczenia wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 4 marca 2016 r. Z akt sprawy wynika jednak, że zawiadomienie o zgłoszeniu szkody zostało doręczone stronie pozwanej w dniu 10 lutego 2016 r., zatem 30 - termin upłynął w dniu 11 marca 2016 r., wobec tego odsetki od dochodzonej kwoty należne są od dnia następnego tj. 12 marca 2016 r.

O kosztach procesu w stosunku do powódki Sąd orzekł zgodnie z art. 100 zd. 2 k.p.c., natomiast w stosunku do powoda kierowano się dyspozycją przepisu art. 100 k.p.c.

Koszty procesu poniesione przez powódkę wyniosły łącznie 3 517 zł, a składają się na nie: koszty wynagrodzenia pełnomocnika profesjonalnego 2 400 zł, opłata skarbową od pełnomocnictwa - 17 zł, opłata sądowa od pozwu - 300 zł, spożytkowana w całości zaliczka na poczet należności biegłych sądowych - 800 zł. Mając na uwadze wynik procesu, strona pozwana winna zwrócić powódce całość poniesionych przez nią kosztów. Nadto, Sąd nakazał pozwanej uiścić na rzecz Skarbu Państwa - Sądu Rejonowego w Kłodzku kwotę 734,56 zł tytułem wydatków wyłożonych tymczasowo na poczet wynagrodzenia biegłych sądowych.

Odnosząc się do kosztów związanych z powództwem T. M., należy wskazać, że powód wygrał proces w 33%. Łącznie koszty procesu wyniosły 6 668,56 zł, na które składają się: wynagrodzenia pełnomocników stron wraz z opłatami skarbowymi - 4 834 zł, opłata sądowa od pozwu - 300 zł i wynagrodzenia biegłych sądowych - 1 534,56 zł. dokonując stosunkowego rozdzielenia tych kosztów powoda obciążały one do kwoty 4467,94 zł, a pozwaną do kwoty 2200,62 zł. Skoro pozwana partycypowała w tych kosztach w zakresie dotyczącym wynagrodzenia pełnomocnika w kwocie 2417 zł, to powód winien zwrócić pozwanej różnicę w kwocie 216,38 zł.

Jednocześnie Skarb Państwa - Sąd Rejonowy w Kłodzku wyłożył tymczasowo kwotę 734,56 zł na pokrycie wydatków związanych z wydaniem opinii przez biegłych sądowych, które zgodnie ze stosunkowym rozdzieleniem kosztów postępowania obowiązany jest pokryć powód.

Mając powyższe na uwadze orzeczono jak sentencji.